

Werken aan een goede geluidsomgeving in het verpleeghuis

Leidt geluidshinder bij bewoners van verpleeghuizen tot irritatie, apathie, depressie of ander ‘probleemgedrag’? En vermindert dit gedrag als de geluidsomgeving verbetert? Tjeerd Andringa, geluidsonderzoeker bij het UMCG en hoofddocent auditiële cognitie bij de RU en Janouk Kusters, promovendus UNO-UMCG vertelden over de invloed van geluid tijdens de workshop ‘Leidt geluid tot probleemgedrag?’. De workshop vond plaats tijdens de eerste bijeenkomst van de Zoek het uit! regiotour in Assen van Vilans en de academische werkplaats UNO-UMCG.

Andringa en Kusters doen onderzoek op verpleeghuislocaties met de MoSART-app waarmee geluid wordt gemeten. Een belangrijke doelstelling van het onderzoek is zorgverleners bewust te maken van de impact van geluid. Als zij zich bewust worden van storend geluid voor de bewoners, kunnen ze het vaak ook wegnemen. En ze kunnen plezierig geluid toevoegen.

Huiselijke geluiden

Fijne, huiselijke geluidjes zijn niet moeilijk te bedenken, zo blijkt tijdens de workshop. Een vertrouwd krakend huis, de douche die klettert, vogeltjes buiten, regen op de dakpannen, worden vanuit de zaal genoemd. Gevraagd naar de associaties bij deze geluiden noemen de workshopdeelnemers de woorden 'veilig', 'vertrouwd' en 'relaxed'. Ook kent iedereen wel een voorbeeld van onaangenaam geluid. Vliegtuiglawaai, een zagende buurman, een hard voorbij scheurende scooter. 'En welke woorden zouden jullie daaraan koppelen?', vragen Andringa en Kusters de zaal. Overprikkelend, onveilig, stressvol, herrie, zijn de reacties.

Kusters laat meerdere geluiden horen die zijn opgenomen in een verpleeghuis. De zaal moet raden welk geluid het is. Een koelkast die heel hard klinkt. Kopjes die op tafel worden gezet. 'Denken jullie dat er mensen zijn in jullie werk – bewoners – die geluidshinder ervaren?', vragen de onderzoekers. De zaal knikt instemmend. Soms wordt er in de keuken te hard met het bestek gerammeld. Of staat er een radio aan. Of praat het personeel te hard.

'Zodra geluiden in een verpleeghuis huiselijke geluiden overstemmen, zoals een hard zoemende airco, wordt dat veilige, ontspannen gevoel minder', legt Andringa uit. Het is dus zaak om de huiselijke geluiden te behouden, of als het moet, opnieuw te creëren.

Oplossingen geluidshinder

Soms hinderen bewoners ook elkaar. 'Wij hebben bijvoorbeeld een bewoner die de hele dag op de tafel klopt', zegt een vrouw. Andringa: 'Hoe reageren andere bewoners daarop?' De vrouw: 'Ze schelden. Ze roepen hou op, ze gaan soms zelfs slaan.' Later in de workshop zegt Andringa dat er soms simpele oplossingen voor het geklop zijn, zoals een viltje eronder, of een tafelkleed. Als er maar aandacht aan wordt besteed.

Verderop in de workshop laten Andringa en Kusters zien dat er geluiden zijn die kalmte veroorzaken, geluiden die levendigheid veroorzaken, chaos of saaiheid. Dat is vrijwel universeel. 'Met de staf in verpleeghuizen proberen we er in dit onderzoek voor te zorgen dat geluiden die chaos en saaiheid veroorzaken minder dominant worden.'

Sfeer

Mensen bij wie het cognitieve vermogen achteruit gaat, kunnen veel onaangename geluiden soms niet plaatsen waardoor ze verward raken en zelfs angstig kunnen worden. Door het onderzoek wordt er gewerkt aan een betere sfeer en aan het bewustzijn creëren bij zorgverleners.

'We proberen ervoor te zorgen dat de fijne geluiden weer de overhand krijgen en de sfeer verbetert. Want als de sfeer goed is, dan is de zorg goed.' Andringa en Kusters zoeken binnenkort nieuwe verpleegafdelingen voor hun onderzoek. Aanmelden kan bij UNO-UMCG (h.j.luijendijk@umcg.nl).

Zoek het uit! Regiotour

- De eerste bijeenkomst in de regiotour van Zoek het uit! vond plaats op 26 september in Assen. Lees het verslag van de dag in het speciale [congresmagazine 'Verwonder en verbeter'](#).
- Interesse? De volgende bijeenkomst in de regiotour vindt plaats op 7 november in Apeldoorn en wordt georganiseerd door Vilans samen met UNO-VUmc. [Bekijk het programma en meld je aan!](#)

Meer weten

- Lees ook: [E-learning: dementie en de fysieke omgeving](#)
- Lees ook: [Mini-netflix afgestemd op prikkelverwerking mensen met dementie](#)

tags:

[Kennisinfrastructuur](#) (31), [Leefomgeving](#) (18), [Onbegrepen gedrag](#) (20)

thema:

[Wonen en welzijn](#) (244)